

3. 8. 2022

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Česká národní banka vs. moudrý Hrad

Jedním ze základních dlouhodobých pilířů demokratického právního státu je dělba moci. Tedy na moc zákonodárnou, výkonnou a soudní, jak ji kdysi designovali filozofové Charles Montesquieu a John Locke.

Dalším principem, který ji vhodně rozvádí, je liberální *teorie brzd a rovnováh*. Žel na oba tyto principy, zdá se zapomněli čeští zákonodárci (resp. přímo ústavodárci), když před skoro třiceti lety psali naši normu norem – Ústavu ČR, konkrétněji její článek číslo 62.

Zde se mj. autoritativně vymezuje, že prezident republiky jmenuje členy Bankovní rady České národní banky. A to bez jakéhokoliv spolupodpisu či jiné vyvažující kontroly!

Mám z odborného pohledu za to, že jde o obrovský systémový nedostatek. A propos čím se vlastně liší význam členů zmíněné Bankovní rady ČNB oproti například ústavním soudcům? Chtěl nám snad tehdejší český ústavodárce naznačit, že vrcholní reprezentanti centrální banky jsou pro naši republiku méně důležití než soudci Ústavního soudu ČR? A proto je může prezident republiky jmenovat sám, na rozdíl od citovaných konstitučních soudců, kde je povinný souhlas Senátu PČR? To snad ne.

Kdo má alespoň středoškolské základy ekonomie, tak ví, jak klíčová je role Bankovní rady ČNB. Takže vložit výběr jejích členů do rukou jediného člověka, byť sídlícího na Hradě, je čirý nerozum.

Aby mi bylo rozuměno správně, daný problém nijak nespojuji s osobou dnešního prezidenta. Tento systémový, s odpuštěním, nesmysl, jsem důrazně kritizoval i za prezidentů Václava Klause a Václava Havla. Je mi jasné, že poslední zbylí fanoušci Hradu si nyní mnou ruce, a říkají, to je nádhera, nyní jim to „náš Miloš“ zase natře. Nicméně z pohledu moderního ústavního práva je taková koncentrace moci v jedněch rukách krajně nevhodná, možná až nebezpečná.

Až se bude měnit česká ústava, jedna z věcí, která by se měla určitě lépe ošetřit, je způsob ustanovování členů veledůležité Bankovní rady ČNB.

Souhlasím s hypotézou, že ústavní zákony se mají měnit jen naprosto výjimečně, nicméně, zde by byla načrtnutá „přeměna“ bezvýhradně žádoucí. Autor tohoto komentáře pléduje, aby se tady uplatnil stejný princip jako u výběru nových ústavních soudců. Tedy, aby prezidentovy návrhy povinně schvalovala horní komora Parlamentu ČR.

Žijeme snad v roce 2022, ne 1922 nebo dokonce 1822, takže sny o moudrých vševědných vladařích z Hradu, by měly již odkráččet do pomyslného propadliště dějin. Víc hlav, víc ví, by mělo platit i zde. Nemyslíte?

JUDr. Petr Kolman, Ph.D.,
VŠ pedagog, člen rozkladové komise ÚOOÚ

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [DEAL MONITOR](#)
- [DEAL MONITOR](#)
- [Rozhovor s JUDr. Veronikou Janoušek Rudolfovou, samostatnou advokátkou specializující se na sportovní právo](#)
- [DEAL MONITOR](#)
- [DEAL MONITOR](#)
- [DEAL MONITOR](#)
- [Fotbaloví agenti vs. FIFA ve světle stanoviska generálního advokáta Soudního dvora Evropské unie](#)
- [Lichevní smlouva ve světle usnesení Nejvyššího soudu ze dne 3. 6. 2025, sp. zn. 28 Cdo 2378/2024](#)
- [DEAL MONITOR](#)
- [Reakce na článek: Komentář - smutná realita výmazů exekutorského zástavního práva z katastru nemovitostí](#)
- [Povinnost zajištění gramotnosti dle AI Aktu a její naplňování v praxi](#)